

PAULA ROMANESCU

ASTĂZI AȚI RÂS?

Miniaturi

eLiteratura

CUPRINS

5	În loc de prefață: Licurici în noaptea cea de toate zilele
21	De-ale transportului în comun
26	Totul la vedere! Nu avem nimic de ascuns!
34	Tranziție
39	Investitori strategici
64	Un domn
72	Dulcea jivină
81	Suflet de români
84	Felurite trăiri, o singură credință
91	Satul între umbre și lumini

găsit templu și, nici pe trepte iluzorii nu știu să mă cațăr!), n-o aruncați în capul vinovatei care sunt. Promit că nu mă voi lecui niciodată de nevoia de a vă aduce vești din / despre scena-agera ca o lume văzută, reală, stranie uneori, lumea aceasta în care fiecare dintre noi suntem și actori, și spectatori, și scenografi, și regizori, poate și un pic marionetiști. Dar niciodată nu-mi voi permite să fiu trăgătoare pe sfoară al cumintelui cititor, non-ipocritul meu frate, căruia lectura încă i-a rămas cea mai de folos zăbavă...

Autoarea

În vizită la consătenii mei din Țuțulești, Vasile și Ioana, în așteptarea fiertului mămăligii, alunecăm spre comentarii politico-artistice:

– L-am văzut aseară pe Dan Puric la televizor. Bine le mai zicea, dom'le, e dat în Paște, zice Vasile îmbiindu-mă cu un pahar de vin nou.

– Și ce zicea, bărbate, intervine Ioana, ținând făcălețul în cumpănire?

– Ei, femeie, și tu acum! Zicea de-ale lui...

– Ba zicea d-ale noastre, bărbate, d-alea care ne arde! Tu nu-nțelegi decât dacă ți-e paharul plin sau gol.

Ce mai analist politic de forță Ioana noastră precar alfabetizată!

*

O tânără mamă din satul bunicilor mei din Boțeștii de Argeș, cu copilul ei de cinci ani, mă vizitează și-mi oferă un coș de mere roșii ca soarele de toamnă în apus. Parcă toată livada Predeștilor mi-a intrat în casă. Le mulțumesc cu emoție. Fac oficiile de gazdă, dar nu uit să-i ofer copilului o ciocolată. O ia cu bucurie, o deschide din învelișul ei de staniol și începe s-o ronțăie.

– Mi se pare mie sau n-ai spus mulțumesc, îl apostrofează mama lui!

– Da' ce, noi nu i-am dat mere?

– Da, dar doamna ne-a mulțumit.

Copilul a rămas descumpănit privindu-mă cu ochișorii lui cât tot seninul cerului, din care sta gata să cadă o lacrimă.

Intervin surâzând că băiatul are perfectă dreptate și, că dacă a uitat să mulțumească a fost doar din graba de a ajunge la mica dulce minune, ceea ce tot un fel de mulțumire fără cuvinte este. Apoi adresându-mă doar lui, în șoaptă: E bine să știi totuși că aceste mici gesturi de a ne face daruri unii altora, ne deosebesc pe noi oameni de dobitoace. Ai văzut tu vreodată un bou întorcându-se în grajdul pe care-l împarte cu vaca, aducându-i acesteia flori în coarne și un sac de fân în spate, sau vițelului lor o oală cu lapte de la supermarket?...

Copilul se gândește puțin și îngână trist: Nici tăticu' nu ne aduce niciodată nimic...

Vai, cât de dulce i s-o fi părut puiului de om ciocolata aceea amară, amară, amară...

*

Cenușia Dumitra de la Găleşești către mama: N-ai mai lăsat-o ieri pe Lola mea să pască cu vaca prin grădina dumitale!

Mama, îndreptând o ulucă la gardul rupt de paricopitata Lolei: Ei, și dumneata, vecină, trebuia să-mi spui... De unde era să știu eu că și Lola dumitale paște !...

*

La un post de televiziune, un ambasador român, aflat într-o țară europeană trecută printr-o calamitate naturală, răspunde în direct celor interesați de soarta alor lor plecați în căutare de **ubi bene** (ubi bene?!) sau, la orice altă pro-

blemă a vreunui român ajuns prin locurile acelea din varii pricini. Că doar de asta reprezenta el țara departe de țară.

Spusese mai înainte că nici un conațional de-al nostru nu se află printre victimele calamității naturale recente (nimic despre calamitățile ne-naturale care-i făcuseră pe români să se zburătăcească *prin alte țări* nu doar de *soare pline*).

Intervențiile din partea telespectatorilor curgeau. De regulă aceștia transmiteau prin „valiza diplomatică” ad-hoc urări de sănătate pentru cei plecați, mărturii de dor de părinți al copiilor rămași acasă, de consoarta plecată să aline neputințele unor bătrâni sau... potențele unor potențiali necunoscuți, lacrimile bunicilor împovărați de griji și de ani.

Brusc, o voce precipitată răsună în urechea reporterului și de acolo la noi:

- Alooo! Aloooooo!
- Vă auzim. Spuneți, domnule, sunteți în direct. Cum vă numiți?
- Alessu. Am o întrebare la domnu' ambasadoru'!
- Vă rugăm...
- Mai se există bilete pentru sâmbătă la concertul lui Jean de la Craiova?

Ambasadorul nu era în temă. A bolmojit o scuză. Reporterul – nici el. Noroc cu următorul intrat „în direct”: În atenția conaționalului care întrebă ce întrebă mai înainte, îl anunț io că la Jean de la Craiova biletele se sfârșiră, dar se mai găsesc locuri bune, în stal, la coasă la Ion de la Blaj și, la balcon I, pe batoză la Gheorghe din Bărăganul inciulinat.

Alessu n-a mai revenit pe unde (de pe unde naiba o fi fost) să mulțumească pentru informație...

*

O, vacanțele!

La mal de mare – revărsare de trupuri albe-pale-arămii-tuciuiri.

De sub umbrela ei de soare inscripționată *Coca Cola*, o blondă rubicondă trimite extaziate ahuri prin mobilul din dotare cât să moară de ciudă apelații rămași la plugul zilelor... *Ah, tu, dac-ai ști ce albastră e apa, cât de albi pescărușii, ce zmeeee, ce schiori pe valuri zburători, și nisipul ce fierbinte, și Stănică... unde o fi șters-o mototolul că nu-l văd!... ah, iată-l, dragul de el, vine cu două berici reci și cu doi porumbi fierbinți... Vezi că trece băiatu' cu gogoșa-nfuriată, und' te uiți, Stănică, vezi să nu-ți cadă porumbul, împiedicatul... hai, te las, te pup, pa-pa-pa-pa, mai vorbim...*

Se topesc rând pe rând berea, porumbul și gogoșa, umbra umbrelei se înfige spre centrul cercului tivit cu foc, rubiconda își reia conversația cu cei rămași departe de mare, departe de ea, Stănică adoarme cu capul înfășurat în prosop ca un beduin de pripas...

Și marea își freamătă valul.

*

N-am noroc și pace, mi se plângea o vânătoare de celebrități! În tinerețe i-am scris o scrisoare unui mare scriitor academician (adică nemuritor, de!) după ce am văzut un film realizat după un roman al lui. Mi-a răspuns că se bucură că personajul său pare să-și fi aflat în mine o nouă întrupare. La scurt timp după aceea, am aflat că acesta

a murit. Când m-am mai copt, i-am scris unui cântăreț celebru că aş vrea să respir același aer cu el într-o sală de concerte. Mi-a răspuns după vreo trei luni că scrisoarea mea l-a emoționat și că speră într-o zi să cânte doar pentru mine... După alte trei luni, murea și acesta. Am cunoscut un sculptor. Ar fi vrut să-mi modeleze trupul în marmură, ca pentru a crea o nouă Galathea. N-a mai apucat. A rămas cu mâna în lutul moale... Pesemne Dumnezeu o fi vrut să-i dea de veste că mai fusesem odată creată din lut. Acum am pus ochii pe un pictor tânăr foaaaarte talentat care promite să ajungă departe și, mă gândesc să-i trimit un mesaj pe facebook...

Am tresărit îngrozită: Nu, te rog, mai bine nu! Mai amână, poate că nu este chiar atât de talentat... Cât despre câte promit tinerii...

*

Rețetă de slăbire a fibrei naționale: O salată de răbdări (nu prăjite, ci fierte, mai dietetic!) & o supă de roșii corectă politic, amintind de stindardul cela cu secera, sub care ni s-a dat mai ieri cu ciocanul în moalele capului, și astăzi iar. Dreasă cu o mână de leuștean național. Servită fierbinte, cu un ardei iute, verde. Și neapărat o mămăligă neexplodabilă.

Și-apoi să tot cânți: *Deșteaptă-te, Române!*

*

Primăvară bucureșteană 2018.

Zice Jacques Brel: *Un enfant c'est le dernier poète du monde qui s'entête à vouloir devenir grand... / Un copil este ultimul poet din lume care se încapățânează să vrea s-ajungă mare.*

Zic și eu: *Eram copil, o, Doamne, sub cerul Tău, înaltul,/ La fel și-acum, doar învelișul altul.*

De atâta copilărire, nu-i de mirare că adulții au dat în mintea copiilor, iar tinerii ajung bătrâni fără a fi fost vreodată adulți. Altfel ce să înțelegem din scena difuzată de curând pe ecranele t.v. la ore disponibile alumnilor de toate nivelele de vârstă, cu proful (!) cel cu pubera „depresivă” în brațe, studiindu-i rotunjimile anatomice dorsale și făcându-i respirație gură la gură, în fața colegilor ei – loaze care nu pricepeau nimic din noblețea experimentului și priveau gură-cască filmând cu mobilul incitanta scenă!

Alooo! Să fie liniște acolo-n fund și, atenție mărită!

Teoria ca teoria dar practica **est mater studiorum!**

Nu, dragi elevi, nu v-am insultat. Aceasta e o vorbă rămasă de la expirații latini!

De la școală puteți pleca rânduri-rânduri direct în Piața Revoluției cu steagul-curcubeu în fâlfăire!

*

Îmi trimite cineva prin poșta de ecran (că în cutia de la poartă, doar pliante cu oferte comerciale de să crape de ciudă epoca de aur a comunismului biruitor peste viața noastră bine conservată în frigul prealungii ierni a nefericirii noastre de pe când se ascutea brici tăișul luptei de clasă în mase) cea mai mare colecție de tablouri „cele mai prețuite” la casele de licitații din altă lume (dar de sub același cer!) decât a noastră. Noi, norodul cel stupid, deși ni se fură totul și, mai furăm și noi, nu furăm în stare să adjudecăm la bursa de valori a marii arte românești nici măcar *Cumințenia* aceea a *pământului* care ne ține...

Constat însă că toate „prețuitele” fudule au făcut parte și din colecția mea din gând...

Între timp, (de!, te pui cu gustul!) am mai renunțat la câteva – un Picasso de „dor amar” (parcă așa se scie!), un Munch cu *țipătul* lui cu tot, câțiva contemporani zănateci care fac neloială concurență grafittarzilor din gangurile urbane cu deschidere spre junglă, de-ai zice că ăștia ori au stat prea mult în pădure, ori au ieșit prea devreme...

*

Definiția războiului: Ivan a văzut că Ion are oi mai multe, mândre și cornute... John a râvnit la cai... mascați. Noi am rămas cu câinii maidanezi să lătrăm la lună. Mai latră și niște mitraliere undeva departe, și niște rachete mai pleacă „în croazieră” pe oceanul de neînțeleșuri, și niște focuri de cumplit pârjol se mai aprind în gândul niciodată adormit al făcătorilor de pace...

Parcă O. Paler a scris poezia aceea ca o conversație obișnuită: – *Ce mai faci?* / – *Pe lume se moare, se minte, se fură, oamenii se înșeală și se trădează unii pe alții.../ – Dat tu ce mai faci?* / – *Păi... Cum ai vrea ca în aceste condiții eu să-ți răspund „Bine”!*

*

Întâmplări de la lansări de carte – Antologia de poezie din închisori *Unde sunt cei care nu mai sunt?* / *Où sont-ils ceux qui n'existent plus?*

Anul 2012.

La penitenciarul de la Aiud – anagrama iadului.

Publicul – deținuți cu privirile șterse, sub privirile vigilente ale gardienilor.

La masa-catedră – mai marele Penitenciarului face onorurile de prezentare a... „inculpatei” care sunt și a „materialului incriminat”...

Mi se dă cuvântul. Pe măsură ce recitalul din poezia închisorilor iadului comunist aprinde stele pe cerul de păreri de rău al actualilor întemnițați, atmosfera se umanizează până la a se topi în căldura lacrimii.

La final, ceremonios, directorul închisorii îmi mulțumește în numele tuturor celor prezenți și, conducându-mă spre ieșire, își exprimă întreaga sa nădejde de a mă revedea curând prin acest loc...

N-am știut cum să-i mulțumesc pentru marea disponibilitate...

Când în urma mea poarta s-a închis, am grăbit pasul. Dintre zidurile „temniței crunte” mă ajungea ecoul îndepărtat al fiarelor roșii: *Aici e Aiudul! Aici e Aiiiduuuu!*

*

Anul 2014.

La Sibiu, Școala *Regina Maria*, cu sala plină ochi de elevi și profesori. Afară, cerul mohorât. Poezia – apăsătoare prin dramatismul ei. Am introdus în recital versurile – crez: *Ne vom întoarce într-o zi / Cum apele se-ntorc din nori...* Deodată prin ferestre a năvălit soarele scăpat printr-o spărtură de nori și toate chipurile s-au luminat într-un zâmbet curat. Am continuat: *Cei vechi ne-om strecura tiptil / În toate dragostele noi / Și-n cântecul pe care și-l / Vor spune alții după noi...*

Întreg auditoriul avea în priviri un soi de lumină blândă sau mi s-o fi părut?...

*

Anul 2015.

La Nucșoara, în livada unui meșter sculptor în lemn; participanți – din toate locurile prin care se vorbește limba română – la *Simpozionul Zilele Revistei Curtea de la Argeș*, așezați la mese lungi în așteptarea brânzei și a mămăligii care fierbea în tuciul pus pe pirostriei.

Discursuri, proiecte, recital din amintita antologie. Auditoriul cu ochii în ape tremurate. *Ne vom întoarce într-o zi / Cum apele se-ntorc din nori...* Pe cerul senin ca limpezimea din ochii de copil – un firisor de nor alb. Și-n clipa aceea, firisorul de nor a trimis din tot seninul un fulger scurt ca un chiot de lumină, urmat de salvele de onoare ale nevăzuteleor tunuri din ceruri.

Toți cei prezenți s-au ridicat în picioare ca pentru a întâmpina venirea printre noi a celor mutați în cer.

Undeva a cântat un cocoș. O singură dată!...

*

Anul 2018.

Mai nou în învățământul românesc este câte o săptămână „altfel” în care se organizează de regulă pentru elevi activități culturale. Am fost invitată la un liceu de muzică și artă să le vorbesc elevilor despre poezie, prin poezie.

Erau blazați, conectați la telefoanele lor mobile. Am început cu o glumă. S-au deconectat. Am strecurat reperor un catren de Khayyam. Au prins să mă urmărească mai atent. Am trecut la Eminescu (știți, „mortul nostru din debara”...), cu versuri din poeziile sale emblematice, ca să trec